

Ergen Ayr??ma Bireyle?me ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergen Ayr??ma Bireyle?me ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21054>

Özet

Ergen Ayr??ma Bireyle?me Ölçe?i (EABÖ), ergenlerin ebeveynlerinden psikolojik olarak ayr??ma ve bireyle?me süreçlerinde ya?ad?klar? duygusal deneyimleri ve çat??malar? ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Ölçek, 31 maddeden ve üç temel alt boyuttan oluşmaktadır: **Ayr?l?k Kayg?s?**, **K?s?tlanma Kayg?s?** ve **Reddedilme Beklentisi**. Aslan ve Güven (2009) tarafından Türk kültürüne uyarlanan bu ölçek, ergenlik dönemindeki **ayr??ma-bireyle?me** (bireyle?me) dinamiklerinin klinik ve ara?tırma ortamlar?nda değerlendirilmesi için güvenilir ve geçerli veriler sunmay? amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ergenlik, Ayr??ma Bireyle?me, Psikometrik Özellikler, Ayr?l?k Kayg?s?, K?s?tlanma Kayg?s?, Reddedilme Beklentisi, **Güvenirlik**, **Geçerlik**.

Yazarlar

Sevda Aslan, M. Güven

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ergenlerin ebeveynlerinden ba??ms?z bir kimlik geli?tirme yolculu?unda deneyimledikleri psikolojik ayr??ma sürecini sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, bu sürecin kritik bile?enleri olan ayr?l?k, k?s?tlanma ve reddedilme temelli kayg? ve beklentileri tespit ederek, ergenlerin geli?imsel görevlerini ne ölçüde sa?lıklı bir ?ekilde yerine getirdi?ini değerlendirmeye yardımcı olur.

Ölçe?in uyarlama çal??ması, orijinal yabancı dildeki formun **Türk kültürüne** transferini sa?layarak, Türk ergen popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı ihtiyac?n? kar??lamay? hedeflemiştir.

Yap?

Ergen Ayr??ma Bireyle?me Ölçe?i, **ergenlik** (Ergenlik) döneminin temel geli?imsel görevi olan ayr??ma-bireyle?me yap?s?n? ölçer. Bu yapı, ebeveynlere olan a??r? ba??mlıktan uzakla?arak özerk bir benlik alg?s? oluşturma çabası?n? ifade eder. Ölçek, bu süreci olumsuz yönde etkileyen üç temel alt boyutu içermektedir:

Ayr?l?k Kayg?s?: Ergenin ebeveyninden fiziksel veya duygusal olarak uzakla?ma dü?üncesinin yaratt??? endişe ve huzursuzluk düzeyi.

K?s?tlanma Kayg?s?: Ergenin ebeveynleri tarafından ki?isel özerkliğinin ve ba??ms?z karar

verme yetisinin engellendi?i alg?s?ndan kaynaklanan kayg?.

Reddedilme Beklentisi: Ergenin, kendi bireyselli?ini ortaya koymas? durumunda ebeveynleri veya önemli di?erleri taraf?ndan reddedilece?i yönündeki olumsuz beklentisi.

Geçerlik

Ölçe?in psikometrik özellikleri incelenirken, yap? geçerli?ini s?namak amac?yla kapsaml? bir analiz yap?lm??t?r. Yap?lan analizler, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (Aç?mlay?c? Faktör Analizi) (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarl? oldu?unu göstermi? ve orijinal ölçek yap?s?n? destekleyen bulgular elde edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in **ayr??ma-bireyle?me** sürecinin farklı yönlerini ay?rt edebilme yetene?ine sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ini de?erlendirmek amac?yla hem zamana kar?? tutarl?lık (test-tekrar test) hem de iç tutarl?lık analizleri kullan?lm??t?r. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in ölçümlerde kararlı ve tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermektedir.

Alt ölçeklere ili?kin test-tekrar test güvenilirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir: **Reddedilme Beklentisi** için .85, **Ayr?lık Kayg?s?** için .86 ve **K?s?tlanma Kayg?s?** için .85. ?ç tutarl?k (Cronbach Alfa) katsay?lar? ise; Reddedilme Beklentisi için .82, Ayr?lık Kayg?s? için .75 ve K?s?tlanma Kayg?s? için .79 olarak belirlenmi?tir. Bu katsay?lar, ölçe?in alt boyutlar?n?n yeterli düzeyde güvenilir oldu?unu ve tekrarlanan ölçümlerde istikrar sa?lad???n? ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in uyarlama çal??mas?nda, yap? geçerli?ini belirlemek üzere **aç?mlay?c? faktör analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin hangi psikolojik boyutlar alt?nda topland???n? incelemi?tir.

Analiz sonucunda, ölçe?in beklenen teorik yap?ya uygun olarak üç alt boyutta (Ayr?lık Kayg?s?, K?s?tlanma Kayg?s?, Reddedilme Beklentisi) topland??? tespit edilmi?tir. Bu üç faktörlü yap?, ergenlerin ayr??ma sürecinde deneyimledikleri temel çat??ma alanlar?n? temsil etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 3 alt boyut ve toplam 31 madde içeren, öz bildirim (self-report) tipi bir ölçektir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler

Age Group: Genellikle 12-18 ya? aral???ndaki ergen pop?lasyonu

Population Details: Türkiye'deki ergen örnekleme üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Methodology: 5'li **Likert** (Likert) tipi derecelendirme kullan?lm??t?r (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Uyarlama, Aç?mlay?c? Faktör Analizi, ?ç Tutarlılık, Test-Tekrar Test, **Psikometrik özellikleri** (psikometrik özellikleri), Ayr??ma.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut de?il

Affiliation Email addresses: sevda.aslan@kku.edu.tr (Sorumlu Yazar: Sevda Aslan)

Correspondence Address: Sevda Aslan (K?r?kkale Üniversitesi)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçe?in uyarlama çal??ması 2009 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izin süreçleri için sorumlu yazar Sevda Aslan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti ve telif haklar? hakk?nda kesin bilgi mevcut de?ildir, ancak akademik ara?t?rmalar için genellikle izin al?nması gerekmektedir.

Kaynaklar

Aslan, S. ve Güven, M. (2009). Ergen Ayr??ma Bireyle?me Ölçe?i'nin uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çal??malar?. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sa?l??? Dergisi*, 16(3), 123-128.

Makalenin kaynak linki: uvt.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [ergen-ayrisma-bireylesme-olcegi-toad.pdf](#)

Ergen Ayr??ma Bireyle?me ?lçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

?lçek toplam 3 alt boyut ve 31 maddeden olu?maktadır:

Ayr?l?k Kayg?s? (12 m)

K?s?tlanma Kayg?s? (12 m)

Reddedilme Beklentisi (7 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM